
Faktablad nr 12, kod: BALSE-012; ANSSE-012. Namn: ÅPH 12, Jordbruksverket

---

Åtgärd	att stimulera vattenbrukstekniker som inte innebär nettobelastning i de havsområden som inte uppnår god miljöstatus.
Motivering	Genom att stimulera vattenbruk som inte innebär en nettobelastning i havsområden som inte uppnå god status förväntas en förbättring av näringsförhållanden och relaterade biologiska förhållanden.
Miljö kvalitetsnorm	A.1 (HVMFS 2012:18, bilaga 3)
Genomförande	Jordbruksverket har det övergripande ansvaret för åtgärden. Åtgärden innebär att man utvecklar och tillämpar styrmedel. Stimulansen innebär ett befintligt ekonomiskt styrmedel genom stöd till åtgärder inom det svenska Havs- och fiskeriprogrammet samt ett informativt styrmedel när det gäller tekniker för ingen nettobelastning. Styrmedelet i denna åtgärd blir både informativt och ekonomiskt. Åtgärden bör påbörjas under 2016.
Lagstiftning/regelverk	Miljöbalken
Miljömål	Ingen övergödning Hav i balans samt levande kust och skärgård
Bakgrund	Havsbaserad fiskodling i svenska kustvatten kan innebära en nettobelastning av näringsämnen på den marina miljön. Till Helcom rapporterades 2005 utsläpp från 22 fiskodlingar i havet med 11 ton fosfor och 84 ton kväve (Mietala 2012). Jonsson och Alanära (2000) uppskattade att detta beror på en miljöbelastning av 6,4 kg fosfor och 55 kg kväve per ton odlad fisk (i kassodlingar). Odlingstekniker som innebär ett nettobidrag av näringsämnen försvårar arbetet med att följa beslutade miljö kvalitetsnormer. Det finns olika sätt att minimera eller helt undvika denna nettobelastning, till exempel genom stängda kassar, genom kompensationsodling (att odla alger eller skaldjur som tar upp samma mängd näringsämnen som fiskodlingen släpper ut) eller genom att förlägga odlingar till land. Åtgärden relaterar till målen i Jordbruksverkets strategi Svenskt vattenbruk – en grön näring på blå åkrar.
Geografisk omfattning	Östersjön och Nordsjön
Koordinering EU-direktiv	De flesta fiskodlingar finns i söt- och kustvatten så åtgärden skulle bidra positivt till att uppnå målen i Ramdirektivet för vatten (2000/60/EG) också.
Regional koordinering	Åtgärden är kopplad till utsläppsmål inom Helcom och Ospar.
Bieffekter	Havsbaseerade kassodlingar för fisk har flera utmaningar: inte minst slamhantering för att minska utsläpp av näringsämnen, organiska material och andra kemikalier. Påverkan på lokala bottensediment, syredynamik och bottenfaunan är också väldokumenterad (se till exempel Read och Fernandes 2003). Risk för negativa miljöaspekter behöver beaktas i genomförandet av åtgärden och utredas för varje enskilt projekt, där man även behöver beakta potentiella gränsöverskridande effekter på andra länder och behov av samråd bl.a. enligt Esbokonventionens protokoll och 6 kap. 15 § miljöbalken Genom att stimulera vattenbruk som inte innebär en nettobelastning i havsområden som inte uppnå god miljöstatus förväntas en förbättring av näringsförhållanden och relaterade biologiska förhållanden. Att utveckla vattenbruk utan nettobelastning skulle också kunna innebära att vattenbruk etableras i områden som tidigare varit olämpliga. En utveckling av hållbart vattenbruk kan ha en positiv påverkan på socio-ekonomiska faktorer, främst i landsbygd/glesbygd.
Samhällsekonomiska konsekvenser	Kostnads-nyttoanalys och kostnadseffektivitet har analyserats, se kapitlet Samhällsekonomiska konsekvenser av åtgärdsprogrammet

---